Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Numer poświęcony sprawom Fund. Pom. Leczniczej

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW MIEJSKICH M. WILNA

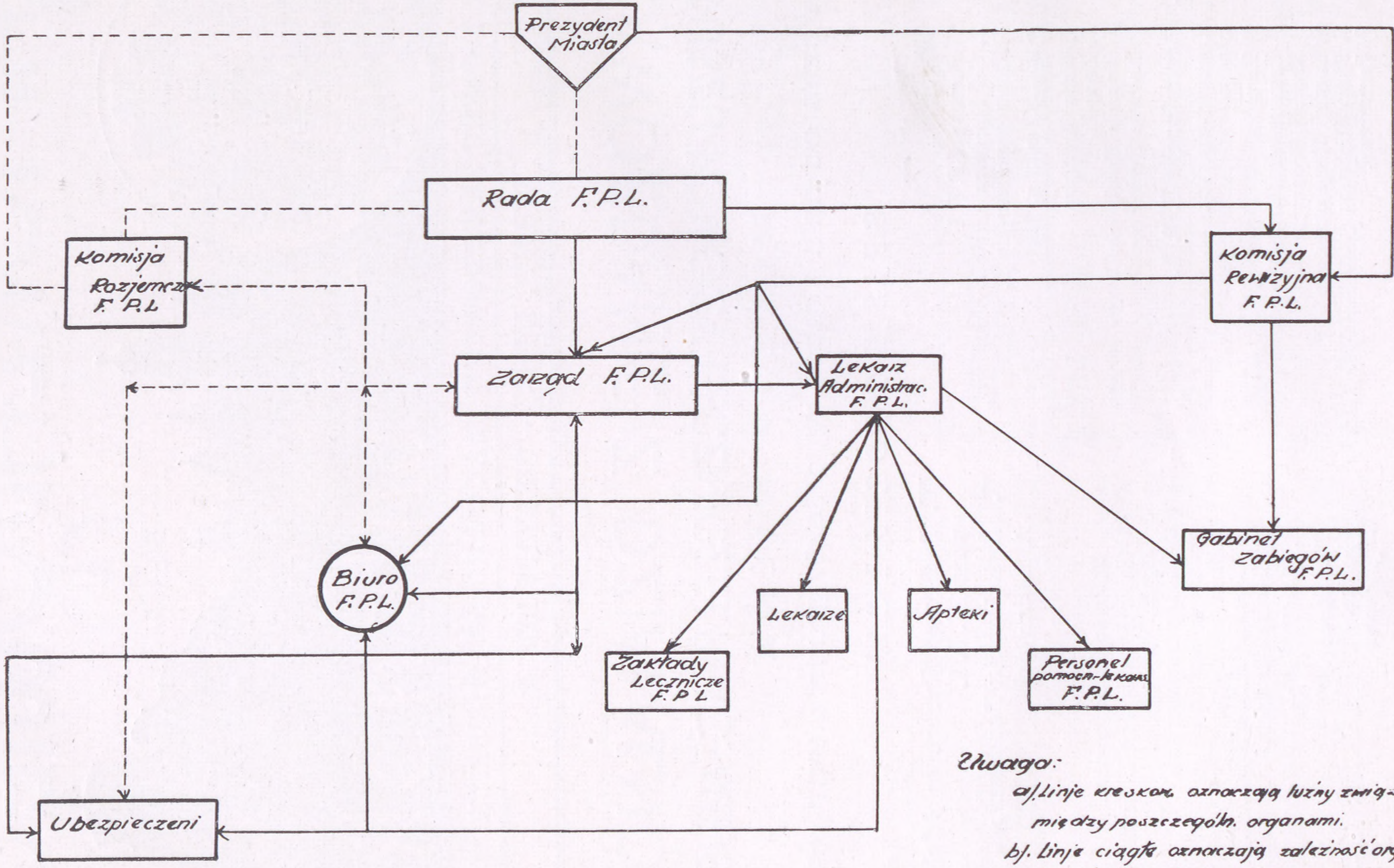
ROK III — WILNO, LIPIEC – SIERPIEŃ 1938 R. — NR 7–8

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
FUNDUSZU POMOCY LECZNICZEJ PRAC. MIEJSKICH
M I A S T A W I L N A

za czas od dnia 1 maja do dnia 31 grudnia 1937 roku

S P I S R O Z D Z I A Ł Ó W

Szemat organizacyjny Funduszu Pomocy Leczniczej Pracowników Miejskich m. Wilna

Uwaga:

a/. Linje kreskow. oznaczają luźny związek między poszczególn. organami.

b/. Linje ciągłe oznaczają zależność organizacyjną pomiędzy poszczeg. organami

Opracował Tomasz Kuźniak sekretarz zarządu F.P.L.

I. WSTĘP

1. Powstanie Funduszu Pomocy Leczniczej Prac. Miejsk. m. Wilna

Działalność Funduszu Pomocy Leczniczej Pracowników Miejskich miasta Wilna datuje się od dnia 1 maja 1937 r.

Inicjatorem myśli wyodrębnienia pracowników miejskich z przymusu należenia do Ubezpieczalni Społecznej był Związek Zawodowy Pracowników Miejskich miasta Wilna, którego starania w latach 1930 — 1931 nie zostały uwieńczone pozytywnymi wynikami ze względu na trudności wynikające ze strony przepisów ustawowych.

Dopiero w r. 1934 przystąpiono do opracowania statutu F. P. L., niezwłocznie po ogłoszeniu Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej w przedmiocie możliwości wyłączenia pracowników samorządu terytorialnego oraz pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach i zakładach miejskich z obowiązku przymusowego ubezpieczenia chorobowego w ubezpieczalniach ogólnych, od dn. 1. IV. 1935 r. pod warunkiem zapewnienia świadczeń nie mniejszych i na warunkach nie gorszych od przewidzianych w ustawie z dnia 28. III. 1933 r. o Ubezpiecz. Społecznym.

Po wielu przeróbkach projekt Statutu F. P. L. poddany rozważaniu Specjalnej Komisji Lekarskiej, powołanej przez Pana Prezydenta miasta, a następnie zaopiniowany przez Radziecką Komisję Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej, zostaje uchwalony przez Radę Miejską m. Wilna w dniu 23 kwietnia 1936 r. i uzupełniony poprawkami w dniu 13. X. 1936 r.

Zapowiedzią bliskiego terminu rozpoczęcia samodzielnej działalności Funduszu, po zatwierdzeniu statutu F. P. L. przez Pana Wojewodę, było przeprowadzenie wyborów do Rady F. P. L. w dniu 17. I. 1937 r., następnie ukonstytuowanie się Rady F. P. L. na posiedzeniu w dn. 5. II. 1937 r. oraz dokonanie wyboru członków Zarządu F. P. L. w dn. 22. II. 1937 r.

Od tej daty rozpoczyna się ścisła współpraca Zarządu z Radą F. P. L. poświęcona sprawie organizacji i uruchomienia Funduszu w możliwie jaknajkrótszym czasie.

2. Cel Funduszu i zakres ubezpieczenia

»Celem Funduszu jest ubezpieczenie na wypadek choroby i macierzyństwa pracowników miejskich m. Wilna« oraz »roztoczenia opieki profilaktycznej«.

W Funduszu zostają ubezpieczeni »wszyscy pracownicy umysłowi i fizyczni Zarządu m. Wilna, jego przedsiębiorstw, zakładów i instytucji, którzy zatrudnieni są w Zarządzie Miejskim nie mniej aniżeli jeden rok bez przerwy«.

Prócz tego mogą być także ubezpieczeni w F. P. L. »pracownicy emerytowani oraz wdowy i sieroty po nich, pobierający zaopatrzenie emerytalne, pensje wdowie i pensje sieroce z tytułu służby w samorządzie, którzy w terminie miesięcznym od dnia wejścia w życie statutu F. P. L., względnie od dnia przyznania im zaopatrzenia emerytalnego, pensji wdowiej lub sierocej zgłoszą żądanie ubezpieczenia ich w F. P. L. i złożą zobowiązanie wpłacania z poborów emerytalnych na rzecz F. P. L. pełnych składek opłacanych w czynnej służbie tak przez pracowników jak i przez pracodawcę«.

Zgodnie ze statutem ubezpieczono w F. P. L. według stanu na dzień 31. XII. 1937 r. — 1337 osób, uprawniono członków rodzin — 2260 osób, razem 3597 osób.

3. Okres organizacyjny

Dnia 26 lutego 1937 r. odbyło się I-sze posiedzenie organizacyjne Zarządu F. P. L., na którym omówiono sprawę kandydatury lekarza administracyjnego oraz sprawy bieżące.

Dalsze prace Zarządu F. P. L. musiały być odłożone z konieczności do czasu wyboru lekarza administracyjnego przez Radę F. P. L. (zgodnie ze statutem).

Wybranie przez Radę F. P. L. p. Dr. Pawłowskiego Kazimierza na stanowisko lekarza administracyjnego Funduszu, umożliwiło Zarządowi niezwłoczne rozpoczęcie prac organizacyjnych.

W terminie do 1 maja 1937 r. odbyło się 6 posiedzeń Zarządu F. P. L. oraz 5 posiedzeń Rady F. P. L., jako organu zatwierdzającego projekty i wnioski organizacyjne, dotyczące zakresu działania Funduszu, a opracowane przez Zarząd F. P. L.

Należy zaznaczyć, że I-szy rok działalności Funduszu trzeba potraktować jako okres organizacyjny ze względu na to, że wymagał on wiele nakładu sił i pracy ze strony Rady jak i Zarządu oraz Komisji Rewizyjnej.

Dążeniem tych organów było zorganizowanie pomocy leczniczej na zdrowych zasadach, przy wprowadzeniu jak najmniej elementu biurokratycznego.

II. ORGANA FUNDUSZU

Organami F. P. L. są:

1. **Rada,**
2. **Zarząd,**
3. **Komisja Rewizyjna,**
4. **Komisja Rozjemcza.**

1. Rada F. P. L. składa się z Prezesa i 14 członków, z których 7 wybiera Rada Miejska na wniosek Prezydenta miasta i 7 wybierają pracownicy miejscy. Kadencja Rady trwa 3 lata.

Skład Rady F. P. L.

P. p. Bańkowski Witold — prezes, dr Odyniec Wacław — wiceprezes, mgr Kostrowicki Jan — sekre-

tarz, dr Bagiński Stefan, Baranowicz Julian (ś. p.), dr Cymbler Abram, Kuran Władysław, Nahorski Romuald, Piątkowski Jan, sędzia Rubel Jan, Staniewicz Jan, mgr Syliwanowicz Mieczysław, Skabas Stanisław, dr Umiastowski Witold i Witkowski Fortunat — członkowie.

2. Zarząd F. P. L. wybierany na okres 3 letni przez Radę F. P. L., jako organ wykonawczy i administracyjny Funduszu składa się z Prezesa, lekarza administracyjnego i 3-ch członków, w tym nie mniej niż 2-ch z grona pracowników ubezpieczonych w Funduszu.

Skład Zarządu F. P. L.

P.p. dr Bohuszewicz Józefat — prezes, dr Suszyńska-Kwasowcowa Jadwiga — zastępca prezesa, Kuźniak Tomasz — sekretarz, Grygiel Antoni — skarbnik, dr Pawłowski Kazimierz — lekarz administracyjny oraz dr Kucharski Józef, który rozpoczął urzędowanie od dn. I. VI. 1937 r. po rezygnacji p. dr Pawłowskiego Kazimierza ze stanowiska lekarza administracyjnego z powodu wyjazdu z Wilna.

3. Komisja Rewizyjna składa się z przewodniczącego i 2-ch członków, wybieranych przez Radę F. P. L. bezwzględną większością głosów.

Skład Komisji Rewizyjnej F. P. L.

P. p. dr Kasperowicz Feliks — przewodniczący, inż. Szaciłło Antoni i Hurynowicz Adam—członkowie.

4. Komisja Rozjemcza składa się z przewodniczącego, zastępcy przewodniczącego i 4-ch członków. Przewodniczącego i zastępcę wyznacza Prezydent miasta, 2-ch członków wyznacza Magistrat m. Wilna i 2-ch wybierają pracownicy miejscy.

Wyboru do Komisji Rozjemczej dokonano przez pracowników miejskich dn. 27. X. 1937 r. na walnym zebraniu ogółu pracowników miejskich ubezpieczonych w F. P. L. Kadencja Komisji trwa 3 lata.

Skład Komisji Rozjemczej F. P. L.

Wyznaczeni przez Pana Prezydenta miasta: p. p. dr Narkiewicz Adolf — przewodniczący, Grzesiak Józef-Andrzej — zastępca przewodniczącego.

Wyznaczeni przez Magistrat: Członkowie Komisji — p. p. M. Hillerowa i inż. Edward Kulesza, zastępcy członków — p. p. dr J. Hurynowiczówna i dr Z. Fedorowicz.

Wybrani przez pracowników miejskich: Członkowie Komisji — p. p. Ciunajtis Konstanty i Kopacz Władysław, zastępcy członków — p. p. Łazarenko Wincenty i Nawojski Tomasz.

III. ORGANIZACJA F. P. L.

Fundusz Pomocy Leczniczej nosi charakter autonomiczny, jest osobą prawną i stanowi odrębną jednostkę pod względem majątkowym, finansowo-budżetowym i organizacyjno-administracyjnym.

Władzami F. P. L. są: Rada, Zarząd, Komisja Rewizyjna i Komisja Rozjemcza.

Do zakresu działania Rady F. P. L. należy:

1. Uchwalanie zmian statutu, które uzyskują moc obowiązującą po zaakceptowaniu przez Radę Miejską m. Wilna i zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą.
2. Uchwalanie preliminarza budżetowego i czuwanie nad wykonaniem budżetu.
3. Zatwierdzanie sprawozdania rocznego i zamknięcia rachunkowego.
4. Uchwalanie regulaminów, określających sposób i zakres udzielania pomocy leczniczej i innych świadczeń oraz tryb postępowania przy ich udzielaniu, sposób prowadzenia obrad Rady i Zarządu, sposób wyborów organów Funduszu, wewnętrzną organizację Funduszu (w ramach statutu), obowiązki pracowników i lekarzy Funduszu, dopłaty przewidziane statutem i zakres działania lekarza administracyjnego (w ramach statutu) oraz regulamin czynności Komisji Rozjemczej.
5. Ustanowianie świadczeń dodatkowych i świadczeń nadzwyczajnych.
6. Ustalanie planu pomocy i opieki lekarskiej.
7. Ustalanie wysok. składek przewidz. statutem.
8. Decydowanie w sprawach dotyczących:
   a) lokaty funduszów,
   b) nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości,
   c) zaciągania pożyczek,
   d) zawarcia przez Fundusz umów o ile wartość przedmiotu umowy lub wysokość przewidzianych w umowie świadczeń Funduszu przekracza 2.000 zł.,
   e) dokonywania inwestycji, jeżeli wartość ich przekracza 2.000 zł., a ponadto we wszystkich innych sprawach majątkowych, które Rada podda rozważaniu.
9. Ustalanie wytycznych co do warunków umów z lekarzami, pracownikami Funduszu, instytucjami ubezpieczeń społecznych, szpitalami oraz instytucjami państwowymi, samorządowymi i prywatnymi w zakresie lecznictwa.
10. Ustalanie wynagrodzenia lekarza administracyjnego.
11. Wybór prezesa, lekarza administracyjnego oraz 3-ch członków Zarządu Funduszu i ich zastępców.
12. Sprawowanie ogólnego nadzoru nad czynnościami Zarządu.
13. Wybór przewodniczącego i 2-ch członków Komisji Rewizyjnej.
14. Inne sprawy, należące do właściwości Rady w myśl statutu, oraz te, które Rada podda swemu rozważaniu.

W r. 1937 Rada F. P. L. odbyła 11 posiedzeń.

Do zakresu działania Zarządu F. P. L. należy:

1. Wykonywanie statutowych zadań Funduszu zgodnie z uchwałami Rady.
2. Układanie preliminarza budżetowego.
3. Wykonywanie budżetu.
4. Opracowanie sprawozdania rocznego i zamknięć rachunkowych.

5. Zgłaszanie do Rady wniosków w sprawach należących do zakresu działania Rady.

6. Decydowanie w sprawach majątkowych, które nie należą do zakresu działania Rady.

7. Decydowanie w sprawach zawarcia umów z lekarzami oraz szpitalami i innymi instytucjami w zakresie lecznictwa, przy czym umowy z lekarzami, personelem pomocniczym lekarskim oraz szpitalami i innymi instytucjami w zakresie lecznictwa, mogą być zawierane tylko na wniosek lekarza administracyjnego.

8. Decydowanie w sprawach wynikających ze stosunku ubezpieczeniowego Funduszu z ubezpieczonymi z zastrzeżeniem kompetencji lekarza administracyjnego w zakresie przyznawania świadczeń.

9. Rozpatrywanie odwołań od decyzji lekarza administracyjnego w zakresie udzielania świadczeń ubezpieczonym.

10. Przyjmowanie, zawieszanie w czynnościach i zwalnianie pracowników Funduszu.

11. Wykonywanie wszelkich czynności administracyjnych, niezastrzeżonych innym organom Funduszu.

W roku 1937 Zarząd F. P. L. odbył 18 posiedzeń.

Kompetencje lekarza administracyjnego

Lekarz administracyjny Funduszu wchodzi w skład Zarządu jako zwierzchnik zakładów leczniczych Funduszu Pomocy Leczniczej oraz wszystkich pracowników, zatrudnionych bezpośrednio w lecznictwie Funduszu (lekarzy, aptekarzy, personelu pomocniczego i inn.), odpowiedzialny jest za właściwy dobór tych pracowników pod względem kwalifikacji zawodowych i za należyte wykonywanie ich obowiązków.

Do zakresu działania lekarza administracyjnego należy załatwianie spraw bieżących w zakresie lecznictwa i profilaktyki oraz udzielanie świadczeń ubezpieczonym.

Komisja Rewizyjna

Zadaniem Komisji Rewizyjnej jest kontrola czynności Zarządu F. P. L. przy czym po zakończeniu każdego roku obrachunkowego kontroluje księgi, dokumenty i sprawozdania roczne i wyraża o nich swą opinię.

Protokuł rewizji oraz opinie swe o zamknięciu rachunkowym i sprawozdaniu przesyła Komisja Prezesowi Rady Fund., odpis zaś Prezydentowi miasta.

W r. 1937 Komisja Rewizyjna dokonała dwukrotnej rewizji działalności Zarządu Funduszu, której wnioski były rozważane na Radzie F. P. L.

Komisja Rozjemcza

Komisja Rozjemcza rostrzyga odwołania od decyzji Zarządu w sprawach, wynikających ze stosunku ubezpieczeniowego Funduszu z ubezpieczonymi.

Do właściwości Komisji Rozjemczej należą:

a) wszelkie spory w sprawie świadczeń pomiędzy członkami, a organem zarządzającym Funduszu, a więc wszelkie roszczenia do świadczeń przez członka Funduszu podniesione, a przez organ zarządzający Funduszem nieuwzględnione. Należą tu nie tylko przypadki odmowy świadczeń oraz ich ograniczenie co do czasu, lecz także spory co do rozmiaru i wysokości tych świadczeń.

b) sprawy zwrotu kosztów nałożonych przez organ zarządzający Funduszu na członków za przekroczenie regulaminu dla chorych i za symulację.

W roku 1937 posiedzeń Komisji Rozjemczej nie było.

Biuro Funduszu

Wszelkie czynności administracyjne załatwiane są przez biuro Funduszu, w którym wydaje się skierowania do lekarzy, szpitali i t. d. Dla ściślej kontroli świadczeń prowadzi się kartotekę ubezpieczonych, uprawnionych w F. P. L. oraz przechowuje się karty chorobowe.

Rachunkowość prowadzi się systemem amerykańskim, a więc księgę główną oraz pomocnicze księgi.

Rachunki realizowane są rachunkiem czekowym przez K. K. O. m. Wilna, gdzie Fundusz posiada dwa rachunki: rachunek czekowy i rachunek oszczędnościowy. Drobne wypłaty przeprowadzane są przez Skarbnika F. P. L.

Dowody rozchodowe i przychodowe zaopatrzone są w odnośne asygnacje wystawiane przez buchaltera.

Personel — Lekarz administracyjny, buchalter, biuralista i woźny.

Lecznictwo

Pomoc lecznicza udzielana jest na zasadach pomocy specjalistycznej przez lekarzy umówionych, przy czym ubezpieczony ma prawo swobodnego wyboru lekarza z pośród umówionych. W wypadkach nagłych może wezwać lekarza prywatnego. Środki opatrunkowe i lekarstwa ubezpieczeni otrzymują w aptekach umówionych. Poza tym chorzy kierowani są do szpitali miejskich i klinik uniwersyteckich. Analizy i zabiegi rozpoznawcze dokonywane są przez laboratoria umówione, szpitale miejskich i klinik uniwersyteckich.

IV. PODSTAWA FINANSOWA DZIAŁALNOŚCI F. P. L.

Fundusz Pomocy Leczniczej Pracowników Miejskich m. Wilna powstaje:

a) Ze składek od uposażeń pracowniczych, opłacanych przez pracowników, emerytów i Zarząd Miejski w Wilnie w wysokości pobieranych składek przez Ubezpieczalnię Społeczną.

Dochody z tego tytułu za rok 1937 (od 1. V. 1937 r. do 31. XII. 1937 r.) wynosiły . . . . . zł. 92.526.56

Z przen. zł. 92.526.56

b) Z tytułu dopłat za:

1) porady i wizyty lekarskie za czas od 1. V. 1937 r. do 31. XII. 1937 r. zł. 1.942.60

2) za lekarstwa za czas od 1. V. 1937 r. do 31. XII. 1937 r. . . . . . . zł. 2.880.95

Razem . . . . zł. 4.823.55

c) Z tytułu odsetek od wkładów i lokat w K. K. O. m. Wilna uzyskano w r. 1937 . . . . zł. 280.62

Ogółem . . . zł. 97.630.73

V. ŚWIADCZENIA F. P. L.

A. LECZNICTWO

Opieka lekarska

Porady lekarskie:

42 lekarzy specjalistów (umówionych) w r. 1937 udzieliło: I-szo razowych porad — 7.877, powtórnych porad — 526.

Z tej liczby udzielono porad:
1) w gabinecie lekarza 7.470,
2) u chorych obłożnie 933.

Stosunek ilości wizyt do ilości ubezpieczonych w F. P. L. wynosi jak 6,2 : 1. Stosunek ilości wizyt do ilości uprawnionych wynosi jak 3,7 : 1. Stosunek ilości porad pierwszorazowych do ilości powtórnych wynosi jak 14,9 : 1.

Ogółem porad udzielono 8.403, w tym:

1) ubezpieczonym 3.622 czyli 43,1%,
2) uprawnionym (członkom rodzin) 4.781 czyli 56,9%.

Obliczając stopień wykorzystywania pomocy lekarskiej przez ubezpieczonych i uprawnionych otrzymujemy, że:

na 100 ubezpieczonych udzielono porad w roku 1937 — 270, czyli na 1-go ubezpieczonego wypada 2,7 porad, na jednego uprawnionego — 2,11 porad.

Zabiegi dentystyczne

W roku 1937 [1]) 5 dentystek dokonało obowiązkowych zabiegów dentystycznych w następujących liczbach:

Usunięć zębów	Znieczuleń zębów bolących	Plombowań w powierz. próchnicy	Leczenie rozpot. zębodoł.	Robót techniczn. (protez)	Innych zabiegów	Leczeń dziąseł	Plomby z leczeniem	Liczba osób korzystających z porad
510	444	733	25	37	151	53	690	1.014

[1]) Zestawienie nie obejmuje m-ca grudnia — brak danych, patrz tablica statystyczna Nr 2.

Zabiegi pomocniczo-lekarskie

Zabiegów wykonanych przez personel pom.-lekarski u siebie w domu oraz w domu chorych dokonano 4.715.

Leki

Z aptek umówionych przez F. P. L. w r. 1937 wydano leków **12.920** na ogólną liczbę wizyt **8.403.**

Na 100 porad i wizyt w r. 1937 przypadło 142 recept to znaczy po 1,4 recepty na każdą wizytę lekarską.

Liczba ta jest bardzo duża z uwagi na to, że ogólna liczba wizyt obejmuje także choroby chirurgiczne, ginekologiczne, weneryczne, oczne, uszu i gardlane, które to choroby wymagają od lekarzy opatrunku, względnie stosowania potrzebnych leków na miejscu, a wypisywanie leków w minimalnej ilości. Przeciętny koszt recepty wynosił zł. 1,63.

Lekospis F. P. L. jest rozszerzonym lekospisem urzędników państwowych, przy czym środki nie objęte lekospisem zapisuje się chorym za dopłatą 50% wartości. — Lekospis obejmuje pozycji 725.

Środki pomocnicze

Należą do nich wszelkie środki przeciwko zniekształceniu i kalectwu, a więc protezy nóg, rąk, gorsety i wszelkie aparaty ortopedyczne, kule, pasy brzuszne i przepuklinowe, pończochy elastyczne, okulary i t. d.

W r. 1937 wydano ubezpiecz. oraz członkom rodzin:
1 szynę ortopedyczną,
2 pasy przepuklinowe,
6 pasów brzusznych,
125 par okularów.

Zabiegi rozpoznawcze

1) Zdjęć i prześwietleń roentgenowskich w roku 1937 dokonano 480.
2) Analiz wszelkiego rodzaju w roku 1937 dokonano 709.

Zabiegi przyrodo-lecznicze

Zabiegów przyrodo - leczniczych w roku 1937 dokonano 1.038 (naświetlania lampą Solux, lampą kwarcową, lampą Minima, nagrzewanie diatermią, elektryzacja i roentgen).

Leczenie szpitalne

Fundusz Pomocy Leczniczej Pracowników Miejskich m. Wilna kieruje swych chorych do szpitali miejskich, klinik uniwersyteckich oraz niektórych szpitali prywatnych i organizacji społecznych.

W roku 1937 skierowano do szpitali ogółem 199 osób, na dni leczenia 2.972.

Koszty leczenia wyniosły zł. 10.200.54,
przeciętnie przypada na jednego chorego 14,9 dni,
przeciętny koszt leczenia jednego chorego zł. 51.11,
przeciętny koszt jednego dnia wynosił zł. 3.43.

Leczenie klimatyczno-zdrojowiskowe

Chorzy wymagający leczenia klimatycznego lub zdrojowiskowego jak: gruźlicy, reumatycy, artretycy i t. p. kierowani byli na leczenie na koszt Funduszu Pom. Leczn. do sanatoriów i zdrojowisk, mieszczących się w miejscowości: Zakopane, Otwock, Busk, Druskieniki.

W roku 1937-ym wysłano 8 osób do wymienionych miejscowości na ogólną ilość dni pobytu 270.

Koszty leczenia wynosiły zł. 2.244.82,
na jednego chorego przypadło dni leczenia 33,7,
koszty leczenia jednego chorego wynosiły zł. 280.05,
koszt jednego dnia wynosił przeciętnie zł. 8.31.

Kolonie dla dzieci

Kolonie letnie dla dzieci, jako jeden z najważniejszych czynników leczenia zapobiegawczego, zostały zorganizowane w pierwszym już roku istnienia Funduszu. Dzieci ubezpieczonych wysłano do Druskienik, Mazuryszek i Swiątnik. Ogółem do tych kolonii w r. 1937 wysłano 65 dzieci na dni 1.820.

Na jedno dziecko przypada dni pobytu na koloniach 28.

B. ZASIŁKI PIENIĘŻNE

Chorobowe

W roku 1937 zasiłki chorobowe pobrało 175 osób.
Liczba dni zasiłkowych w roku 1937 — 1.906.
Czyli przeciętny okres niezdolności do pracy wynosił 11 dni.
Ogółem zasiłków chorobowych wypłacono na sumę zł. 4.868.01.

Mleczne

Zasiłków dziennych na karmienie niemowląt wypłacono na sumę zł. 285.60.
Liczba dni zasiłkowych w roku 1937 wynosiła 1.988.

Pogrzebowe

Oprócz zasiłków chorobowych i dla karmiących wypłacono zasiłki pogrzebowe, przy czym:
w r. 1937 zmarł 1 ubezpieczony, na pogrzeb którego wypłacono zł. 267.13;
oraz 18 członków rodzin, na pogrzeb których wypłacono zł. 1.686.34.
Razem zmarło 19 osób;
suma ogólna zasiłków pogrzebowych wynosi zł. 1.953.47,
przeciętny zasiłek na zmarłego członka rodziny wynosi zł. 99.70.
Ogółem zasiłków w r. 1937 wypłacono zł. 7.109.93.

VI. KOSZTY ADMINISTRACYJNE

Obejmują wydatki osobowe i wydatki rzeczowe.

a) Wydatki osobowe za rok 1937 wynoszą zł. 2.126.— Co stanowi 2,5% budżetu wydatków zwyczajnych.
b) Wydatki rzeczowe za r. 1937 wynoszą zł. 3.435.30
W tym: 1) Gospodarcze zł. 2.166.82
2) Inwentarz zł. 1.268.48 zł. 3.435.30 Co stanowi 4% budżetu wydatków zwyczajnych.

Ogółem koszty adm. za r. 1937 wynoszą zł. 5.561.30 Co stanowi 6,5% budżetu wydatków zwyczajnych.

UWAGA: W powyższym zestawieniu nie wzięto pod uwagę wydatków związanych z uposażeniem lekarza administracyjnego oraz biuralisty Funduszu, które to wydatki w budżecie na r. 1938 przewidziane są w dziale II-gim „Pomoc lekarska i świadczenia".

Prezes Zarządu F. P. L. (—) *Dr J. Bohuszewicz*
Zastępca Prezesa (—) *Dr J. Suszyńska-Kwasowcowa*
Sekretarz (—) *T. Kuźniak*
Skarbnik (—) *A. Grygiel*
Lekarz Administr. F. P. L. (—) *Dr J. Kucharski*

RACHUNEK DZIAŁALNOŚCI FUN

za czas od dnia 1 maja

WPŁYWY

Pozycje budżetowe	Wyszczególnienie wpływów	Prelimino-wano	Wpłynęło	Nadwyżka	Niedobór
I. 1.	Składki	188.000,—	92.526,56	4.526,56	—
II. 2.	Dopłaty ubezpieczonych . . .	—	—	—	—
a.	Od porad lekarskich	800,—	1.942,60	4.023,55	—
b.	Za leki		2.880,95		—
II. 4.	Odsetki	—	280,62	280,62	—
		88.800,—	97.630,73	8.830,73	—

Buchalter: A. Sipowicz

DUSZU POMOCY LECZNICZEJ

do dnia 31 grudnia 1937 r.

WYDATKI

Pozycje budżetowe	Wyszczególnienie wydatków	Preliminowano	Wyrozchodowano	Pozostaje wolnego	Przerozchodowano
I. 1-a.	Uposażenie personelu administr. .	5.482,50	5.482,50	—	—
b.	Swiadczenia socjalne	266,09	266,09	—	—
c.	Wynagrodzenie za posiedzenia i podróże	800,—	74,30	725,70	—
2.	Rzeczowe	3.615,30	3.615,30	—	—
II. 3.	Wynagrodzenie lekarzy	18.395,—	18.395,—	—	—
4.	Wynagrodzenie pomocniczego personelu lekarskiego	2.315,—	2.315,—	—	—
5.	Szpitale	10.200,54	10.200,54	—	—
6.	Środki lecznicze i pomocnicze . .	23.147,36	23.147,36	—	—
7.	Dentystyka	5.203,78	5.203,78	—	—
8/9.	Roentgena i laboratoria	4.507,70	4.141,60	366,10	—
10.	Sanatoria i kolonie	5.332,80	4.390,82	941,98	—
11.	Przewóz chorych i rozjazdy lekarzy	667,60	667,60	—	—
12.	Zwroty ubezpieczonym	300,40	300,40	—	—
13.	Zasiłki	7.109,93	7.109,93	—	—
14.	Spłata długów	—	—	—	—
15.	Fundusz rezerwowy . , ...	1.456,—	—	1.456,—	—
		88.800,—	85.310,22	3.489,98	—

Nadwyżka za czas od 1. V. do 31. XII. 1937 r.

Zł. 12.320,51

Skarbnik: A. Grygiel *Prezes Zarządu F. P. L.: Dr J. Bohuszewicz*

Tabl. Nr 1

POMOC LEKARSKA

Rok i miesiąc	Porady lekarskie[1]							Recepty	
	Liczba porad w gabinecie lekarskim		Liczba porad u obłożnie chorych		Razem udzielono porad		Ogółem porad	Ogółem wydano recept	Na ogólną ilość wizyt
	pierwszorazowych	powtórnych	pierwszorazowych	powtórnych	pierwszorazowych	powtórnych			
1937	6.944	526	933	—	7.877	526	8.403	12.920[2])	8.403
Maj	700	38	74	—	774	38	812	1.260	812
Czerwiec	1.003	62	56	—	1.059	62	1.121	1.582	1.121
Lipiec	870	83	68	—	938	83	1.021	1.617	1.021
Sierpień	894	60	67	—	961	60	1.021	1.429	1.021
Wrzesień	893	—	95	—	988	—	988	1.553	988
Październik	839	115	140	—	979	115	1.094	1.672	1.094
Listopad	958	96	208	—	1.166	96	1.262	1.959	1.262
Grudzień	787	72	225	—	1.012	72	1.084	1.848	1.084

[1]) Bez dentystki.

[2]) W tym powtórne oraz recepty wydawane przez dentystki.

Tabl. Nr 2

DENTYSTYKA

Rok i miesiąc	Liczba osób korzystających z porad	Znieczulenie zębów	Plombowań powierzch. próchnicy	Leczenie rozp. zębodołów	Robót techn. (protez)	Innych zabiegów	Leczenie dziąseł	Plomby z leczeniem	Usunięć zębów
1937	1.014	444	733	25	37	151	53	690	510
Maj	110	32	119	15	—	7	17	42	32
Czerwiec	108	42	211	9	—	22	16	69	61
Lipiec	144	97	124	—	—	13	8	80	106
Sierpień	139	94	99	1	6	45	—	185	108
Wrzesień	142	157	166	—	17	47	—	314	180
Październik							12		
Listopad	371	22	14	—	13	17	—	77	23
Grudzień		Brak danych			1	Brak danych			

Tabl. Nr 3

ZABIEGI ORAZ ŚRODKI POMOCNICZE LEKARSKIE

Rok i miesiąc	Zabiegi pomocn. - lek.			Zabiegi rozpoznawcze			Zabiegi przyrod.-leczn. Naświetl. lampą solux, kwarc., roent., Minima, diaterm.	Środki pomocnicze						
	W gabinecie u lekarza lub siły pomoc.-lek.	U chorego	Razem	Zdjęcia roentgen.	Analizy	Razem		Liczba osób	Protez nóg	Środk. ortopedyczn.	Pasów przepukl.	Pasów brzusznych	Okularów	Szyn ortoped.
1937	4.286	429	4.715	480	709	1.189	1.038	134	—	—	2	6	125	1
Maj	300	34	334	21	67	88	115	14	—	—	—	—	13	1
Czerwiec	691	64	755	—	79	79	129	21	—	—	—	—	21	—
Lipiec	552	11	563	104	70	174	196	37	—	—	2	3	32	—
Sierpień	472	37	509	—	39	39	80	14	—	—	—	1	13	—
Wrzesień	537	48	585	98	133	231	172	22	—	—	—	—	22	—
Październik	568[1])	56	624	69	122	191	240	15	—	—	—	1	14	—
Listopad	559[2])	54	713	48	123	171	51	1	—	—	—	—	1	—
Grudzień	507[3])	125	632	140	76	216	55	10	—	—	—	1	9	—

[1]) W tym 93 zabiegi dokonane w gabinecie F. P. L.

[2]) W tym 412 zabiegów dokonanych w gabinecie F. P. L.

[3]) W tym 438 zabiegów dokonanych w gabinecie F. P. L.

Tabl. Nr 4

ZASIŁKI PIENIĘŻNE

Rok i miesiąc	Liczba osób pobierających zasiłki	Zasiłki chorobowe i połogowe		Zasiłki dla karmiących ubezp. czł. rodz.		Zasiłki pogrzebowe					
						Po ubezpieczonym 100%		Po członkach rodzin 50%		Ogółem	
		Liczba dni zasiłkowych	Kwoty wypłacone	Liczba dni zasiłkowych	Kwoty wypłacone	Liczba zgonów	Kwoty wypłacone	Liczba zgonów	Kwoty wypłacone	Liczba zgonów	Kwoty wypłacone
1937	175	1.906	4.868,01	1.988	285,60	2	329,13	17	1.536,—	19	1.865,13
Maj	1	55	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Czerwiec	8	113	—	28	4,20	—	—	—	—	—	—
Lipiec	13	57	—	479	71,55	—	—	2	117,10	2	117,10
Sierpień	16	202	—	252	37,80	—	—	2	262,87	2	262,87
Wrzesień	29	213	—	221	33,15	—	—	3	205,35	3	205,35
Październik	21	279	—	420	63,—	—	—	1	169,—	1	169,—
Listopad	42	587	—	420	50,40	—	—	5	570,86	5	570,86
Grudzień	45	400	—	168	25,20	2	329,13	4	210,82	6	539,95

Tabl. Nr 5

LECZENIA SZPITALNE, SANATORIA I KOLONIE LETNIE DLA DZIECI

Rok i miesiąc	Leczenie szpitalne						Zdrojowiska						Kolnie	
	Liczba osób skierowanych do szpitali	Dni leczenia	Koszty leczenia	Na jednego chorego przypada dni leczenia	Koszty leczenia	Koszty jednego dnia	Liczba osób wysłanych na kurację	Na dni leczenia	Koszty leczenia	Na 1 chorego przypada dni leczenia	Koszty leczenia	Koszt jednego dnia	Ogółem wysłano dzieci	Na dni
1937	199	2972	10200,54	14,9	51,11	3,43	8	270	2244,82	33,7	280,05	8,31	65	28

Tabl. Nr 6

SKIEROWANIA NA PORADY LEKARSKIE WEDŁUG SPECJALNOSCI

w czasie od 1 maja 1937 roku do 31 grudnia 1937 roku

	Ogółem skierowań	w tym	
		do lekarzy	do obłożnie chorych
Choroby wewnętrzne	2.903	2.384	519
» nerwowe	437	427	10
» kobiece	563	546	17
» chirurgiczne	559	537	22
» uszu, gardła i nosa	701	655	46
» dziecięce	1.436	1.098	338
» skórne i weneryczne	1.477	1.470	7
» oczne	580	579	1
» płucne	230	225	5
» jamy ustnej	45	45	—
Dentystyka	1.079	1.079	—
Razem	10.010	9.045	965

NA MARGINESIE SPRAWOZDANIA FUNDUSZU POMOCY LECZNICZEJ

Ruch zawodowy Pracowników Samorządowych od zarania niepodległości toczy za pośrednictwem swych Związków uporczywą walkę o wyłączenie pracowników od obowiązku ubezpieczenia chorobowego.

Realizacja odłączenia się od Ubezpieczalni Społecznej i stworzenia pomocy leczniczej we własnym zakresie postępuje naprzód stopniowo lecz systematycznie.

Osiągnęły to wielkie miasta i szereg średnich miast wydzielonych, pracownicy zaś i Związki tych miast wydzielonych, które dotychczas nie zdołały uzyskać zabezpieczenia pomocy leczniczej we własnym zakresie podwajają wysiłki, by jaknajprędzej zapewnić sobie i rodzinom pomoc leczniczą, któraby najbardziej im odpowiadała.

Wilno znalazło się w szeregu tych miast, które szczęśliwie osiągnęły upragniony cel.

Osiągnęło go po długich staraniach i mozolnych zabiegach Związku Zaw. Prac. Miejsk. m. Wilna, uniezależniając Pracowników miejskich m. Wilna od Ubezpieczalni Społecznej — do której, zdaje się, nikt nie odczuwał zbytniego entuzjazmu.

Na jej miejsce zorganizowano pomoc leczniczą we własnym zakresie, t. zw. Fundusz Pomocy Leczniczej prac. Miejskich m. Wilna, który od 1. V. 1937 r., zaczął normalnie i systematycznie funkcjonować.

W maju r. b. minął rok istnienia tej naszej nowej niezmiernie pożytecznej placówki.

Bilans jej rocznej gospodarki podaje szczegółowe sprawozdanie umieszczone w niniejszym numerze *Samorządowca*. Sprawozdanie to warto gruntownie przejrzeć, żeby się zorientować w całokształcie wykonanej pracy, w wydajności i rodzajach świadczeń, — i bezstronnie osądzić co zyskaliśmy przez utworzenie Funduszu Pomocy Leczniczej.

Już bowiem to, co przejrzymy, da nam niezbity dowód, że pomoc lecznicza we własnym zakresie jest tańsza, a przede wszystkim jest r z e c z y w i s t a.

Nie chodzi tu o słowa, chodzi o wymowę cyfr. Zazwyczaj zestawienie cyfrowe pozwala wyciągnąć dalej idące i bardziej trafne wnioski niż całe strony słów.

To też jeżeli przyjrzymy się, jeżeli zestawimy i obliczymy podaną w sprawozdaniu F.P.L.-u ilość udzielonych porad lekarskich, zabiegów pomocniczo-lekarskich, zabiegów rozpoznawczych, analiz, zabiegów przyrodo-leczniczych, dentystycznych i innych świadczeń, dojdziemy do wniosku, że ilość ich w stosunku do liczby ubezpieczonych jest procentowo kilkakrotnie większa w porównaniu z ilością świadczeń udzielanych przez Ubezpieczalnię. Niewątpliwie są też nie małe różnice w stosunku Funduszu do ubezpieczonego, w stosunku lekarzy Funduszu do pacjenta.

Zresztą nawet samopoczucie moralne przy korzystaniu ze świadczeń Funduszu i Ubezpieczalni jest zgoła inne. Tu każdy czuje, że otrzymuje to, co mu się prawnie należy, że nie jest mizernym pariasem,

LEPSZY POKÓJ NIŻ WOJNA

W pamiętnych dniach marcowych, gdy całe Wilno wrzało oburzeniem na prowokację litewską zdawało się, że jedynym wyjściem dla rozwiązania sprawy ciągnącej się od 20-tu lat — jest interwencja zbrojna. Zapaleńcy na placu Orzeszkowej wołali: »Na Kowno«! »Na Litwę«! — Jednak stało się inaczej, stało się tak, jak tylko najlepiej stać się mogło. Załatwiono konflikt na drodze pokojowej. Nie znaczy to bynajmniej, że odruch społeczeństwa polskiego był niepotrzebny. Odwrotnie — skonsolidował on uczucia narodowe, wykazał jednomyślność i gotowość do ofiar w chwili poważnej. Lecz załatwienie całej sprawy przez Rząd Rzeczypospolitej, wykazało że Polska nie powoduje się w swej polityce uczuciem, nie prowadzi polityki od przypadku do przypadku, ale cechuje tę politykę myśl głęboka, racja stanu trzeźwa, realna, przewidywania na przyszłość są rzeczowe.

Zapaleńcy, gdy się dowiedzieli o decyzji Rządu — sarkali na brak decyzji, słomiany ogień i t. d. Natomiast ludzie trzeźwi odwrotnie, odetchnęli z ulgą. Napełniło ich dumą rozsądne postępowanie czynników kierowniczych w państwie, wzmogło zaufanie do sfer rządzących. Bo zastanówmy się, coby był za skutek zbrojnej interwencji na Litwie. Tysiące zabitych, tyleż wdów i sierot, zniszczenie, olbrzymie wydatki i w rezultacie niezadowolenie upokorzonych Litwinów, a przez to i pogłębienie nienawiści. Tymczasem pokojowe załatwienie sprawy przez nawiązanie stosunków z narodem, który żył przez wieki z nami w braterskiej jedności, a jedynie przez kaprys losu doprowadził do poważnienia — otworzyło nowe horyzonty, szerokie perspektywy na przyszłość.

Narazie nawiązywanie stosunków sąsiedzkich z Litwą szło wolno, zdawało się, że rezultaty będą nikłe. Lecz nie należy zapominać, że Litwini to ludzie powolni, nieufni i bardzo ostrożni. Gdy jednak Litwini przekonali się, że nie mamy żadnych zamiarów zaborczych względem nich, że nie rościmy pretensji ani do ich niepodległości, ani nie mamy zamiaru ich polonizować, chcemy jedynie zgodnego współżycia i cechuje nasze zamiary szczerość — zmienili swoje postępowanie. Rezultaty już oglądamy dzisiaj.

którego urzędnik Ubezpieczalni traktuje zazwyczaj byle zbyć, tu nie otrzymuje się łaski, jak to nieraz przy zabiegach o pewne świadczenia dawało się odczuć w Ubezpieczalni.

Nie można lekceważyć tej atmosfery, w której każdy czuje, że otrzymuje to, co mu się należy, bez łaski i bez upokorzenia.

Nie wchodząc w porównanie świadczeń Ubezpieczalni i Funduszu — bo zajęłoby to zbyt wiele miejsca — śmiem z całym przekonaniem twierdzić, że F. P. L. daje ubezpieczonym i uprawnionym do korzystania znacznie więcej i inaczej niż dawała Ubezpieczalnia Społeczna.

Tego chyba nikt kwestjonować nie będzie. Kto jednak ma ducha przekory niech porówna dane statystyczne F.P.L-u i Ubezpieczalni.

Daje znacznie więcej z dwóch powodów, a mianowicie: 1) ze względu na to, że na czele Funduszu stoją nasi koledzy, którym również jak i nam zależy na stworzeniu z Funduszu placówki o najwyższej użyteczności, 2) ze względu na szczupłość wydatków administracyjnych, co pozwala obracać gross dochodu na świadczenia ubezpieczonym.

Ubezpieczalnia mająca ogromne wydatki administracyjne, rzecz jasna, musiała ograniczać ilość świadczeń, jakość ich ze względu na ogromną liczbę ubezpieczonych również zostawiała wiele do życzenia.

I nie tylko to. Do udręki Ubezpieczalni można także zaliczyć wybujały biurokratyzm i ogromną trudność osiągnięcia jakiegoś świadczenia, bez dłuższych starań, zabiegów, kolejek, formularzy i t. p.

Już sama ta procedura odstrasza chorych, którzy wolą wydać ostatnie grosze na prywatnego lekarza, by godzinami nie pokutować w ogonkach, łażąc od okienka do okienka.

W naszym Funduszu niema biurokratyzmu i kolejek. Nie jest to może jakąś specjalną zasługą i wynika może z mniejszej niż w Ubezpieczalni ilości interesantów. Ale fakt ten warto stwierdzić.

Przeglądając zestawienia liczbowe sprawozdania widzimy, że F. P. L. daje nam wszystko, co dać może w ramach swego budżetu i statutu, z którym każdy ubezpieczony we własnym interesie winien dokładnie się zapoznać.

Podczas gdy pracownicy szeregu innych miast walczą jeszcze o własną pomoc leczniczą, my już korzystamy z niej w całej pełni. Są już i tacy, którzy z czegoś tam nie są zadowoleni.

Jeżeli i są w Funduszu jakieś niedomagania, to przecież nie należy temu ani się dziwić ani się oburzać, trzeba jedynie uprzytomnić, że Fundusz nasz jest jeszcze w powijakach, ma zaledwie jeden rok istnienia, i że z czasem z nabyciem doświadczenia z zakończeniem stadium organizacji — które jeszcze trwa — wszystkie niedokładności, o ile dziś jakieś istnieją, zostaną wyrównane i usunięte.

Ale też i ubezpieczeni winni iść na rękę Funduszowi i ułatwiać pracę tej naszej tak potrzebnej i pożytecznej instytucji.

Właściwie nie chodzi nawet o ułatwienie lecz o *nieutrudnianie jej pracy*.

Robi się to czasem mimowoli, a już w każdym bądź razie napewno bez złej woli — ale się robi, i to nawet nie zdając sobie z tego sprawy.

Nie chodzi o coś wielkiego, chodzi o rzeczy drobne i napozór wydawałoby się nieszkodliwe.

Cóż naprzykład komu szkodzi, że ktoś korzysta z porady lekarskiej, *chociaż nie czuje żadnej dolegliwości*, korzysta *tylko dla tego, że przysługuje mu prawo*.

Gdy w roku 1934 na łamach wówczas jeszcze »Dziennika Wileńskiego« pisałem z Antwerpii o swych wrażeniach z zetknięcia się ze studentami Litwinami za granicą — powiedziałem, że nienawiści między nami niema, jest tylko nieporozumienie, które czas usunie. Okazało się, że miałem rację. Czas właśnie świetnie uleczył i leczy nadal to nieporozumienie i w przyszłości zamieni je w przyjaźń.

Warto zastanowić się teraz jakie korzyści mieć możemy przez nawiązanie stosunków z Litwą.

O wielu rzeczach wiemy wszyscy, ale warto je podkreślić i wyliczyć jeszcze raz, aby każdy sobie uświadomił i zapamiętał je.

Dla nas Wilnian rozwój naszego ukochanego grodu, jest sprawą bardzo ważną, dlatego też, gdy widzimy, że możliwości rozwojowe Wilna i Wileńszczyzny wzrastają — winno to napawać nas radością i być bodźcem do dalszej pracy.

Cały szereg wybitnych Wilnian wypowiedziało się w kwestii korzyści gospodarczych w sposób różnoraki. Szary obywatel rozumuje prostolinijnie. Gdy widzę dzisiaj mknące samochody z flagami litewskimi ulicami Wilna, gdy słyszę na ulicy, w sklepach i kawiarniach wileńskich język litewski — rozumiem, że ruch turystyczny i gospodarczy ożywia się, a przez to i my Wilnianie korzystamy z tego i zaczynamy żyć szerszym życiem. Przestajemy być zapadłą prowincją, zaczynamy stopniowo nabierać znaczenia miasta światowego, którym interesuje się zagranica.

Litwa niema węgla, nasz węgiel jest tańszy od węgla niemieckiego, francuskiego i angielskiego. Wyroby drzewne, jak bednarskie i stolarskie mogą znaleźć dostateczny zbyt na Litwie. Wyroby szklane, włókiennicze, metalurgiczne, nafta, benzyna, a nawet także i artykuły rolne napewno pójdą wślad za węglem.

Dla każdego Litwina - katolika Ostra Brama i Kalwaria, to sanktuarium jego uczuć religijnych, nie będziemy więc narzekali na brak pielgrzymek. Młody Litwin, który tyle słyszał o tym Wilnie, Trokach, czy Naroczy — napewno zapragnie je zobaczyć. A gdy jeszcze nawiążemy kontakt sportowy ze sportem litewskim, to może doczekamy takiego dnia, jaki mi się ciśnie pod pióro do opisania, którego byłem świadkiem na zachodzie Europy. Oto Belgia z Holandią rozgrywają od lat tradycyjne

Albo, że ktoś spaceruje od lekarza do lekarza, od jednego specjalisty do drugiego, bez żadnej istotnej potrzeby?

Szkodzi i to bardzo tym, którzy są istotnie chorzy, gdyż narażając Fundusz na niepotrzebne wydatki, zmniejsza budżet i możliwości większych świadczeń dla naprawdę potrzebujących pomocy lekarskiej.

Zresztą nie będę tu wyliczać całego szeregu takich rzeczy, jak wypadki niepotrzebnego korzystania z lekarzy prywatnych, lub nieuzasadnione zabiegi o leczenie sanatoryjne, pominę też sprawę zasiłków chorobowych. Kto ma coś z tego na sumieniu i tak zrozumie o co mi chodzi.

Fundusz Pomocy Leczniczej jest instytucją stworzoną przez nas i na nasz użytek.

Kierując Funduszem i korzystając z jego świadczeń, my sami wpływamy na to jakim on jest i jakim będzie w przyszłości.

K.

DODATEK KOMUNALNY

Dzięki długotrwałym staraniom Zarządu naszego Związku oraz przychylnemu stanowisku Pana Prezydenta miasta dr. Wiktora Maleszewskiego — Rada Miejska powzięła uchwałę wypłacania od dnia 1-go czerwca b. r. (do końca roku budżetowego 1938) 5% dodatek komunalny wszystkim pracownikom czynnym, pracującym ponad 5 lat w Zarządzie Miejskim m. Wilna.

Powyższą uchwałę Rady Miejskiej, nadzorcze władze wojewódzkie wileńskie zatwierdziły i dodatek komunalny zostaje wypłacany.

Żałujemy tylko, że dodatek komunalny nie został rozciągnięty na emerytów, którzy także powinni go otrzymywać — miejmy nadzieję, że rok przyszły tę krzywdę wyrówna.

---

mecze footbalowe. Raz w Antwerpii w Belgii, raz w Rotterdamie w Holandii. Gdy mecz jest w Antwerpji przybywają na ten dzień dziesiątki tysięcy Holendrów pociągami, autokarami i samolotami. Tysiące aut holenderskich przebiega ulice Antwerpii. To samo zjawisko ma miejsce w Rotterdamie, gdy przybywają tam Belgowie. Czyż nie może taki sam wypadek zaistnieć w Wilnie i w Kownie. — A Targi Północne. Czyż nie będziemy mieli na nich licznych wycieczek z Litwy. Kiedy zaś fama rozniesie po całej Polsce, że Wilno staje się miastem częściowo o charakterze międzynarodowym, to i ludzie hołdujący snobizmowi, a takich nigdy nie brak, zaczną liczniej zjeżdżać do naszego grodu.

Czynniki miarodajne w Warszawie winny tylko więcej uwagi przywiązywać do należytego przystosowania Wilna do zadań, jakie ma spełniać, przez jaknajszybsze udzielenie odpowiednich kredytów dla nadania Wilnu europejskiego wyglądu miasta, budując jezdnie, szosy, garaże, schroniska i t. d. Częściowo już to się robi, tysiące ludzi ma zatrudnienie, lecz tempo trzeba zdwoić. Sprawa Wilna — miasta przyszłości jest tak ważna jak sprawa C.O.P. lub Gdyni.

Olgierd Grzymałło

KOMUNIKAT

Zarząd Kasy Oszczędn.-Pożyczk. przypomina kol. kol. delegatom, że najbliższe zebranie przedstawicieli Kasy wyznaczone zostało na dzień 3-go sierpnia r. b. na godz. 7 wieczór w lokalu domu Związkowego.

Ze względu na ważność spraw, znajdujących się na porządku dziennym, Zarząd Kasy wzywa kolegów delegatów do jaknajliczniejszego przybycia na wspomniane zebranie.

* * *

Zarząd Kasy Oszcz.-Pożyczk. Prac. Magistratu m. Wilna podaje do wiadomości kol. kol., że uchwalone rozterminowanie ewentualnie sprolongowane pożyczki — załatwiane będą przez biuro Kasy tylko wówczas, jeżeli zostaną złożone skrypty dłużne.

Podania o pożyczki ewent. rozterminowanie należy składać najpóźniej na 5 dni przed 1-ym i 15-ym każdego miesiąca.

ZARZĄD KASY

50-LECIE PRACY LEKARSKIEJ

W dniu 17 czerwca r. b. w sali kolumnowej Uniwersytetu Stefana Batorego, odbyła się podniosła uroczystość odnowienia doktoratu medycyny jubilatom 50-letniej pracy zawodowej lekarskiej, członkom naszego Związku kol. kol. dr. dr. Michałowi Minkiewiczowi i Zygmuntowi Zawadzkiemu.

Wręczenie dyplomów odbyło się w obecności Jego Magnificencji Rektora U. S. B. ks. Aleksandra Wóycickiego, Pana Prezydenta miasta dr. Wiktora Maleszewskiego, Senatu i Profesorów Uniwersytetu, oraz licznie zebranych obywateli m. Wilna.

Po nadzwyczaj serdecznym przemówieniu J. M. Rektora ks. Wóycickiego, Dziekan Wydziału Lekarskiego prof. K. Pelczar odczytał wszystkie dane z życia obu jubilatów, które upoważniły U. S. B. do nadania i odnowienia im tytułu doktora medycyny, zaś prof. dr Januszkiewicz i prof. dr Michejda odczytali tekst łaciński dyplomów, poczym wręczyli je jubilatom.

Po zakończeniu oficjalnej części programu uroczystości Prezydent dr Maleszewski w imieniu m. Wilna składając gratulację dostojnym jubilatom jednocześnie podziękował za zasługi, położone przez nich dla miasta i jego mieszkańców. Następnie Rektor dr Jakowicki w imieniu Wileńsko-Nowo-

gródzkiej Izby Lekarskiej złożył serdeczną gratulację »najzaczniejszym i najzasłużeńszym lekarzom Wilna« oraz wręczył im uchwałę Zarządu Izby Lekarskiej. Imieniem T-wa Lekarskiego składał gratulacje prof. dr Siengalewicz. Imieniem Związku Zawod. Prac. Miejskich m. Wilna składał gratulację Wiceprezes tegoż Związku Antoni Grygiel i wielu innych osobistości ze świata lekarskiego i organizacji społecznych i zawodowych.

Po zakończeniu uroczystości i składania gratulacji Dostojni Jubilaci ze wzruszeniem wyrazili swe gorące podziękowanie wszystkim tym, którzy przyczynili się do zgotowania tak podniosłego i ważnego dla nich święta.

Zamieszczając — aczkolwiek z opóźnieniem — powyższą notatkę sprawozdawczą z uroczystości 50-letniego jubileuszu pracy lekarskiej dostojnych Członków naszego Związku — Redakcja Samorządowca Wileńskiego ze swej strony składa również Szanownym i Czcigodnym Jubilatom serdeczne gratulacje oraz życzy Im dalszej długiej i owocnej pracy.

Z DZIAŁALNOŚCI PREZYDIUM ZRZESZENIA

W dniu 2-go lipca r. b. odbyło się w Warszawie plenarne posiedzenie Prezydium Zrzeszenia Związków Zaw. Prac. Miejskich R. P., w którym brał udział jako członek prezydium z ramienia naszego Związku kol. Romuald Nahorski.

Prezydium m. inn. powzięło uchwałę w sprawie przeprowadzenia reorganizacji Zrzeszenia i likwidacji Związku Zawodowego Pracowników Miejskich, wyłaniając dla opracowania zmian specjalną Komisję.

Na jesieni zostanie zwołane specjalne posiedzenie dla zajęcia stanowiska pracowników miejskich wobec zbliżających się wyborów do Rady Miejskiej. Należy spodziewać się, że w tych wyborach wszyscy pracownicy i robotnicy (państwowi, samorządowi i prywatni) wystawią i będą głosować na wspólnych kandydatów.

Tegoroczny Zjazd Delegatów Zrzeszenia, uchwalono zwołać w Poznaniu na dnie 8 i 9 października 1938 r. W przyszłym zaś roku, Zjazd odbędzie się w Wilnie.

Prezydium Zrzeszenia Związków Zawod. Prac. Miejskich R. P. odbyło ostatnio szereg konferencji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, które zmierzały do uznania zasady, że samorządy mają prawo nadawania we własnym zakresie działania, wyższych szczebli uposażeniowych swoim pracownikom.

Zasada ta została autorytatywnie stwierdzona orzeczeniem Sądu Najwyższego, wydrukowanym w Urzędowym Zbiorze Orzeczeń za 1936 r. i jest w szczególności uzasadniona niesłychanie niskim poziomem płac w samorządach oraz ograniczonymi możliwościami awansowymi.

Zachodzi w tych warunkach konieczność umożliwienia samorządom poprawy bytu ich pracowników, co niejednokrotnie mogłoby mieć miejsce wobec poprawy koniunktury, gdyby nie rygorystyczne zarządzenia władz nadzorczych nad samorządem.

Należy oczekiwać, że ta paląca sprawa zostanie w najbliższym czasie pomyślnie rozwiązana, co leży przede wszystkiem w interesie normalnego rozwoju samorządu.

20-LECIE ISTNIENIE NASZEGO ZWIĄZKU

W listopadzie b. r. przypada rocznica 20-lecia istnienia naszego Związku.

W związku z powyższym, Zarząd Związku, nosi się z zamiarem wydania specjalnej broszury ilustrującej historię powstania Związku i jego działalność za okres 20-letniego istnienia.

Mając na względzie, by praca monograficzna Związku była jaknajściślej opracowana, Zarząd Związku prosi Koleżanki i Kolegów o dopomożenie mu w tej tak pożytecznej i pięknej akcji przez dostarczenie: artykułów, notatek, fotografji i t. d. dających obraz przeszłego i teraźniejszego życia Związku, które to materiały będą odpowiednio wykorzystane przez komitet redakcyjny omawianej broszury.

Wobec tego, że broszura 20-lecia istnienia Związku powinna stać się cenną pamiątką dla członków Związku, a w pierwszym rzędzie dla założycieli tegoż Związku, Zarząd Związku ma niepłonną nadzieję, że apel niniejszy znajdzie należyte zrozumienie wśród tych Koleżanek i Kolegów, którym dobre imię Związku leży głęboko na sercu.

Wszelkie materiały przeznaczone do omawianej wyżej broszury, prosimy składać w Sekretariacie Związku w godzinach urzędowych lub na ręce kol. Nahorskiego, do dnia 1 listopada r. b.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim Zacnym Członkom Związku Pracowników Miejskich m. Wilna, na czele z Szanownym Zarządem Związku, za okazywaną mnie w przeciągu kilku lat opiekę i pomoc materialną i moralną, które dały mi możność przetrwania w ciężkiej niemocy z powodu trwałej choroby, oraz za wielki dla mnie uczynek przez zakupienie wózka dla chorego — tą drogą śpieszę złożyć moje najgorętsze, z głębi serca płynące »Bóg zapłać«.

Jan Kuzio

Wilno, lipiec 1938 r. b. czł. Zw. Prac. Miejsk. m. Wilna

MYŚL ZORGANIZOWANIA ZWIĄZKOWEJ SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCZEJ WPROWADŹMY W CZYN

Adres Redakcji i Administracji: Wilno, Dominikańska 2 — lokal Zw. Zaw. Pracowników Miejskich m. Wilna, tel. 7-41

Wydawca: ZW. ZAW. PRACOWN. MIEJSK. M. WILNA REDAGUJE KOMITET p. o. Redaktor odpowiedzialny: ROMUALD NAHORSKI

Tłoczono w Drukarni Archidiecezjalnej w Wilnie, ul. Metropolitalna 1. — Telefon 14-49.